

men er der nogen Anledning til at gaa til et saadant Forslag i Øjeblikket, er der en saa stor Arbejdsløshed, og kan man paakræve en ekstraordinær Foranstaltning fra Statskassens Side for at imødegaa den? — saa skal jeg tillade mig at belyse dette med nogle Oplysninger, som jeg i den Anledning har indhentet. Det er naturligt, at jeg, naar jeg skal skaffe Oplysninger af denne Art, benytter den Organisation, jeg har den Ære at være Formand for, nemlig de samvirkende Fagforbund. Mine Tal ere derfor hentede fra Indberetningerne fra de forskellige Afdelinger, af hvilke denne Organisation bestaar, og efter Indberetningerne for November Maaned er Antallet af arbejdsløse 17,917 eller — da Antallet af Medlemmer er ca. 83,000 — 21,58 pCt. Dette Tal er jo i sig selv ganske overordentlig stort. Tænke sig, at der af industrielle Arbejdere, Haandværkere, Arbejdsmand er et saa stort Antal uden Beskæftigelse! Men man maa jo for at sige, om Stillingen er værre eller bedre end i den nærmest foregaaende Tid, ogsaa sammenligne med Tal fra den Tid, og jeg skal da oplyse, at i November Maaned 1900 var det absolute Tal af arbejdsløse inden for de samme Rammer 13,799 eller 16,66 pCt. Det vil altsaa sige, at der er en Stigning i dette Aar med henimod 5 pCt. Men naar man saa sammenligner med Aaret forud, med 1899, havde vi kun 5,168 arbejdsløse eller 6,1 pCt. Det var vel et godt Aar, et Normalaar, om man vil; maaske kunde man ogsaa sige, det var et ekstraordinært Aar, idet det jo var det Aar, i hvilket vi havde den store Lock-out, som begyndte i Forsommeren og først sluttede i September. Den har naturligvis nok medført, at Antallet af arbejdsløse endnu i November var mindre, end det vilde have været, hvis vi ikke havde haft Lock-uten. Det er vanskeligt at bestemme. Det kan ogsaa godt tænkes, og jeg er endog tilbøjelig til at tro, at netop den Omstændighed, at man i saa lang Tid var stoppet, førte med sig, at meget Arbejde, som skulde sættes i Gang, ikke kom i Gang, eller i alt Fald først kom i Gang senere. Imidlertid er det jo sikkert nok, at man altid om Vinteren vil have en Del Arbejdsløshed, og det kan ogsaa ske paa andre Tider af Aaret, fordi der er Virksomheder, der saa at sige have Sæson. Sæson er af to Beskaffenheder, dels dette, at man ikke paa Grund af Vejrliget er i Stand til at udføre Arbejde, det gælder Udearbejde i Frost og Snevej, dels dette, at der er visse Tider, til hvilke

Befolkningen aftager Varer, medens den ikke aftager dem til andre Tider, dette gælder Beklædningsindustrien, Skrædere, Skomagere og Konfektionsarbejdere. Man maa erindre, at sidste Foraar i Marts Maaned, da vi i denne Sal forhandlede om Arbejdsløshed, var Arbejdsløsheden over 32 pCt., og vi vide jo allesammen, selv om det ikke dokumenteres med Tal, at der i indeværende Sommer har været en ganske betydelig Arbejdsløshed. Jeg skal om et Øjeblik paa anden Maade vise, hvor stærk Stigningen har været.

Stillingen er den, at vi i 1899 havde den 4 Maaneder lange Lock-out, at vi umiddelbart efter denne i det følgende Aar, 1900, fik en stærk Nedgang i Konjunkturene med derefter følgende stærk Arbejdsløshed, og at denne har fortsat sig Maaned efter Maaned indtil denne Dag, hvor vi staa med et saa stort Procentantal af arbejdsløse. Hvad det betyder i Tal, er ikke blot de 17,000, men det dobbelte Antal, thi naar man regner med alle Industriarbejdere Landet over, er Tallet selvfølgelig meget større end 17,000, idet iblandt dem, som staa uden for Fagforeningerne, er Arbejdsløsheden mindst lige saa stor som indenfor. Naar man vil spørge, om Arbejdsløsheden er størst i Kjøbenhavn eller i Provinserne, viser det sig, at Provinserne møde med de højeste Tal, nemlig over 9,000, Kjøbenhavn med mellem 8 og 9,000. Regner man med den samme Procent, som jeg har nævnt som den faktiske i Øjeblikket — Oplysningerne ere indkomne i Begyndelsen af December og gælde for November Maaned — og regner man, at der i Landet af Industriarbejdere over 18 Aar — fra regnet Lærlinge, som ogsaa regnedes med ved den almindelige Tælling — er 150,000, kan man regne, at der paa dette Felt findes over 30,000 arbejdsløse. Hvad dette betyder, kunne vi nok udmale os. Det betyder, at flere Gange saa mange Mennesker ere udsatte for at lide Nød, saa snart de Hjælpekilder, som mulig ere til Stede hos de enkelte, ere slupne op; de, der ikke have disse Hjælpekilder, ere udsatte for at lide Nød, og Nød lide de, selv om de blive tvungne til at søge Hjælp hos det offentlige, idet den Hjælp, der ydes fra denne Side, er meget sparsom, og det er ikke den Vej, man ønsker Befolkningen skal gaa.

Det kunde have sin Interesse at se, hvorledes Arbejdsløsheden fordeler sig. I saa Henseende har jeg tilladt mig at gruppere Virksomheder i industrielle Virksomheder, altsaa saadanne, som ere uafhængige